

MESLEKİ VE TEKNİK LİSELER TABANLI Afetlerde Yerel İşbirliğinin Geliştirilmesi Projesi (2018-2019 Yılları Adana Uygulaması)

Mustafa AYDIN
Adana Vali Yardımcısı

GİRİŞ

Afet; Fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen, etkilenen topluluğun kendi imkân ve kabiliyetlerini kullanarak üstesinden gelemeyeceği doğal, teknolojik veya insan kökenli olayların doğurduğu sonuçlardır.

Afetleri sadece bir doğa olayı olarak değil, toplumsal, teknik, sosyal, ekonomik hatta psikolojik boyutlu bir olgu olarak görmek gerekir.

Afet, doğal veya teknolojik olayın kendisi değil olumsuz sonucudur.

Afetler insanlık tarihi boyunca olagelmektedir. Yarattığı zararlar ise giderek artmaktadır. Ancak; önlemler ileri teknolojiler kullanılarak alınmaya, afetle mücadelede toplumsal katılımın önemi giderek artmaya başlamıştır.

1. ZARAR AZALTMA ÇALIŞMALARININ ÖNEMİ

Afetlerde zarar azaltma çalışmaları afet yönetiminin en önemli hedeflerindedir. Zarar azaltmanın en sade kuralı önlenemez tehlikelere karşı gerekli hazırlıkları yapmak, önlenemeyenlere karşı koruyucu tedbirleri arttırmaktır. Ancak, bu kapsamda yapılacak çalışmalar sadece devletin ve yerel yönetimlerin görevi değildir. Sivil toplum örgütleri ile halkın da katılımı

şarttır. **Bu noktada afetlerde eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır.**

Eğitimde atılan her adım; toplumun duyarlılık bilincini, yaratıcılığını ve becerilerini geliştirmek için gereken gücü arttıracak, toplumda farkındalık yaratacaktır. Afetlerin yol açacağı zararları azaltmak için; Kamu Kuruluşlarına, Meslek Odalarına, Sivil Toplum Kuruluşlarına ve bireylere büyük görev ve sorumluluk düşmektedir.

1999 depreminde can kayıplarına; uygun olmayan alanlarda yerleşim, güçsüz binalar, sabitlenmemiş eşyalar ve deprem anında nasıl davranmaları gerektiğini bilmeyen insanların bilgisizliği neden olmuştur.

Ayrıca mahallelerde ve kuruluşlarda örgütlenme konusu da önemlidir. Bunlardan birisi de **Toplum Afet Gönüllülüğüdür**. Afet Gönüllüleri insanlara destek sağlayarak, afetlerde nasıl davranacağını bilen, korku ve paniğin yaşanmadığı bir toplum yaratabilecektir. Afet/acil durumların ne olduğunu, bu durumda neler yaşanabileceğini, olabileceklere karşı nasıl önlemler alabileceğimizi, sonrasında neler yapmamız gerektiğini, çevremize nasıl destek olabileceğimizi bilebilmemiz gerekmektedir.

Bu çalışmaların bir kısmının okul merkezli yapılması imkân dâhilindedir. AFAD tarafından ele alınan **“Afete Hazır Türkiye- Afete Hazır Okul”** projesi önemli bir çalışmadır.

2. TOPLUM AFET GÖNÜLLÜLÜĞÜNÜN ÖNEMİ

Afetlerin ardından arama-kurtarma ve yardım faaliyetlerinin çoğunluğu komşu ve bölge halkı tarafından yapılmaktadır. Yardıma gelenler o andaki bilgi ve bilinç seviyesine göre hareket etmektedir. Yapmakta olduğu faaliyetlerde faydalı olma ve doğru davranış göstermesi bu konudaki bilgi ve bilinç seviyesine bağlıdır.

Yaşadığımız yerdeki tehlikelerin neler olabileceğini, canımızı ve malımızı nelerin koruyabileceğini (Bir uzmanın mı? Güçlü birinin mi? Paramızın mı?) düşündüğümüzde, **afet bilincimizin en önemli koruyucu olduğunu görürüz.**

Afet gönüllüsü olarak gerekli eğitimleri aldığımız zaman bilinç düzeyimiz artacaktır.

2.1. Afet Gönüllüsü Kimdir?

Aynı mahallede yaşayan veya aynı kurumda çalışan, afetlere hazırlığı yaşam felsefesi haline getirmiş, kendisine ve çevresine yardımcı olabilmek için verilecek eğitimlere **kendi isteğiyle gönüllü olarak** katılan bireylerdir.

Gönüllü kişiler; görevlilere ve profesyonel ekiplere yardım edecek, kötü niyetli kişileri ve davranışları önleyecek, zarar göreni ve ihtiyaç sahibini doğru tespit edecek, toplumun dayanışma gücünü, moralini yükseltecek, dışarıdan yardıma gelen insanlara yol gösterecek, mahallede yaşamın olağan şekilde sürmesine katkı sağlayacak kişilerdir.

2.2. Niçin Gönüllü Olmalı?

Kendimiz İçin:

Doğru davranış biçimlerini bilirsek, bize yardımcı olabilecek kişiler gelece kadar yaşamsal tehlikeyi bertaraf edebilir ya da hayatta kalma şansımızı arttırabiliriz.

En Yakınıımızdakiler İçin:

Yetkililer ve profesyoneller afetten hemen sonra olay yerine gelebilecektir. Bilinçli olduğumuz ve gereken eğitimleri tamamladığımız takdirde ailemize, komşularımıza faydalı olabiliriz.

Mahallede Yaşayanlar ve Komşularımız İçin:

İlk şoku atlattıktan sonraki dönemde, çevrede kötü niyetli kişilerin davranışlarını engelleyebilir, toplumun dayanışma gücünü yükselterek dışarıdan yardıma gelenlere yol gösterebilir, mahallemizde yaşamın olağan şekilde sürmesine katkı sağlayabiliriz.

3. TEKNİK OKULLARIN ROLÜ

Afetlerde; mevcut risklerin azaltılması herhangi bir afet/acil durum halinde yetki ve sorumlulukların belirlenmesi ve destek kaynakların düzenlenmesi eğitim ve öğretim kurumları için de ayrı bir önem taşımaktadır.

Eğitim kurumları içinde Mesleki ve Teknik Orta öğretim kurumları meslek okulları olmalarından dolayı, araç ve teçhizat kullanımı, organize olma konularında diğer okullara göre daha yatkın durumdadırlar.

Okullarda afet ve acil durum planı doğrultusunda öğretmen, öğrenci ve personel afet/acil durum hallerinde ne yapacaklarını bilmeli, okuldaki yapısal olmayan tehlikelere karşı gerekli önlemler hususlarında bilinçlendirilmelidirler. Bu ekipler bulunduğu mahalle ve yakın çevresinde yaşayanlarla Afet ve Acil Durum hallerinde yapılacaklar konusunda işbirliği geliştirmelidirler.

“Afete Hazır Türkiye- Afete Hazır Okul” projesinin etkin bir şekilde uygulanmasında bu çalışma önemli bir rol oynayabilir.

Okullarda hazırlanıp uygulanması gereken **“Okul Afet ve Acil Durum Planı”** ile ilgili örnek ve güçlü çalışmalar yapılabilecektir.

Bu çerçevede bu okullarda;

Öncelikle belirlenen pilot okullarda **temel afet bilinci eğitimi, TAG örgütlenmesi ve eğitimi, oluşturulacak ekibe haff arama-kurtarma**

Ülkemizde meslek olarak Arama Kurtarma görevini yapan kurumların başında İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri gelmektedir.

eğitimi ve ilkyardım eğitimleri verilecektir.

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından “**Afete Hazır Türkiye**” programı çerçevesinde eğitimler tüm öğretmen-personel-öğrencilere etkin bir şekilde verilecektir.
- Bu okullarda öğretmen- öğrenci- personel katılımı ile oluşturulacak 15-20 kişilik gruplara **Toplum Afet Gönüllülüğü** projesi uygulanmalıdır.
- Ülkemizde meslek olarak Arama Kurtarma görevini yapan kurumların başında İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri gelmektedir. Arama- kurtarma çalışmalarında kullanılan alet ve ekipmanların kullanımı ve bakımında el becerisi gelişmiş, teknik bilgiye sahip personelin çalışması daha faydalı olacağı düşünülerek bu Müdürlüklerde görev yapan personelin tamamı Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi mezunlarından seçilmiş olup, Arama ve Kurtarma Teknisyeni kadrosunda çalışmaktadır.

Teknik bilgiye sahip öğretmen, öğrenci ve personelden **hafif arama kurtarma ekiplerinin oluşturulabileceği (1 ekip-10 kişi) ve oluşturulan ekiplerin eğitimlerinin** İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri tarafından verilmesi sağlanacaktır.

Arama-Kurtarma çalışmalarında kullanılacak alet ve ekipmanlar bazı Meslek Liselerimizde mevcut olabilmekte ve bunlar öğretmen ve öğrencilerimizin hali hazırda kullanmakta olduğu malzemelerdir. Ancak günümüz koşullarında ihtiyaca uygun ekipmanlar belirlenmiş ve 10 okulda 10 ekip için alet ve ekipmanlar Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden temin edilmiştir.

- Okullarımızda tüm **öğretmenlerimize ilkyardım eğitimi** verilecektir.

4. TEKNİK OKULLARDA OKULUN BULUNDUĞU MAHALLEDE MUHTAR VE DİĞER UNSURLARLA BİRLİKTE YEREL İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Okulda gerekli çalışma yapıldığı takdirde bu birikimle okulun bulunduğu mahallede **muhtar** ve katkı koyacak diğer kişi ve kuruluşlarla yerel işbirliğini geliştirilmesi mümkün olabilecektir. Okullarımız bu konuda öncü rolü oynayabilir. Bu çerçevede mahallesinde ve yakın çevresinde yaşayan vatandaşlarımıza/vatandaşlarımızla;

- Afete Hazır Türkiye Eğitim programı kapsamında eğitimlerin verilmesini sağlayabilir veya verilmesine yardımcı olabilir.
- Toplum Afet Gönüllüsü (TAG) uygulamasını sağlayabilir.

- Okul-çevre ilişkisini olumlu şekilde geliştirebilirler.
- Ve bu çalışmalar sonucunda önce okulunun sonra mahallenin Afet ve Acil Durum olaylarına müdahale gücü ve direnci artırılmış olacaktır.
- Yapılacak tüm çalışmalar “**İl Afet Müdahale Planı ve ilgili Hizmet Grupları planları**” ile irtibatlandırılabilir/bütünleştirilebilir.

5. DİĞER KURUM VE KURULUŞLARLA İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

- **Büyükşehir Belediye Başkanlığı**, çalışmalara lojistik destek verebilir, eğitimlerde ve mahallede yapılacak çalışmalarda yer alabilir.
- **Kaymakamlıklar**, çalışmalarda koordinasyon sağlanması ve zamanında işlerin etkin bir şekilde yapılmasını sağlayabilir.
- **İlçe Belediyeleri**, mahallede yapılacak çalışmalarda yer alabilir ve lojistik destek verebilir.
- **İl Afet Ve Acil Durum Müdürlüğü**, çalışmaların planlanması, uygulanması, takibi, sonuçlandırılması ve izlenmesini yapmaktadır.
- **İl Milli Eğitim Müdürlüğü**, okulların çalışmalara etkin bir biçimde katılımını sağlayabilir ve bakanlıktan ödenek teminini takip eder.
- **İl Sağlık Müdürlüğü**, kurulan ekiplere İlk Yardım Eğitimi verebilir.
- **İnşaat Mühendisleri Odası Başkanlığı**, mahallelerde binalarla ilgili yapılacak çalışmalarda yer alabilir ve çalışmaları yürütebilir.
- **Mahalle muhtarı ve cami görevlileri** mahallesinde yapılacak çalışmalarda bizzat yer almalıdır.

6. ÇALIŞMA TAKVİMİ

Projenin uygulamaya başlamasından itibaren;

S.No	Konu	Proje Uygulama Tahmini Süre	AÇIKLAMA
1	Malzeme ve Ekipman Temini	3 ay	Oluşturulacak Okul Hafif Arama ve Kurtarma Ekibine, İl Milli Eğitim Müdürlüğüne temin edilir.
2	Ekiplerin Oluşturulması ve Eğitimi	6 ay	Oluşturulan Ekiplerin eğitimleri İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve İl Afet ve Acil Durum Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü tarafından belirli aralıklarla tekrar edilir.
3	Temel Afet Bilinci Eğitimi	1 yıl	Bu eğitim İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından öğretmen, personel ve okuldaki öğrencilere verilir.
4	*** Toplum Afet Gönüllülerinin Oluşturulması ve Eğitimi	1 yıl	Bu süre zarfında bu ekiplerin oluşturulması ve eğitimi planlanıyor.
6	Temel İlk Yardım Eğitimi	1 yıl	Öncelikle Okul Hafif Arama ve Kurtarma Ekibine olmak üzere öğretmene ve personele İl Sağlık Müdürlüğü tarafından ilkyardım eğitimi verilir.
5	Okul Çevresindeki Mahallede Yaşayanlarla İşbirliği ve Eğitimleri	sürekli	Oluşturulacak Okul Hafif Arama ve Kurtarma ve TAG eğitimi program sonucu başarılı olur ise programın kalıcı hale gelebilmesi için çalışmalar genişletilebilir.
6	Çalışmaların planlarla bütünleştirilmesi	--	Yapılacak tüm çalışmalar "İl Afet Müdahale Planı ve ilgili Hizmet Grupları planları" ile irtibatlandırılabilir/bütünleştirilebilir.

*** TAG Eğitmeni sağlandığında uygulanabilecektir.

7. SEÇİLEN OKULLAR VE EKİP OLUŞUMU

HAFİF ARAMA KURTARMA EKİBİ KURULAN OKULLAR			
S.No	İLÇE	OKUL ADI	AÇIKLAMA
1	Çukurova	Kurttepe Şehit Ali Öztaş M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
2		Çukurova Elektrik M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
3	Seyhan	Adana M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
4		Yeşilevler M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
5	Yüreğir	Karşıyaka M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
6		Kiremithane M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
7	Sarıçam	Gevher Nesibe M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
8	Ceyhan	Ceyhan M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
9	İmamoğlu	İmamoğlu M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)
10	Kozan	Kozan M.T.A.L.	1 Ekip (10 Personel)

8. BEKLENEN SONUÇ

Bu proje ile öncelikle bir grup okulumuz, çalışanlarımız ve öğrencilerimiz;

- Afetler konusunda bilgi sahibi olacak,
- Afet ve acil durumlarda ne yapması gerektiğini öğrenecek ve bu şekilde kurumsal kapasitelerini yükseltecek,

- Okulun bulunduğu mahalle ve yakın çevresi ile orada yaşayan vatandaşlarımızla bilgi ve birikimi paylaşacak ve mahallede afet eğitimi ve örgütlenmesi imkânı sağlanabilecektir.
- Hafif arama-kurtarma ve ilk yardım eğitimleri sayesinde profesyonel ekipler gelene kadar okul ve çevresinde ilk müdahalede bulunacak,

- Sorunları beraber tespit edip çözümleri beraber bulacak,
- Öğrenci velilerini çalışmalara dâhil edebilecek,
- Afetlere karşı dirençli ve bilinçli toplum olma konusunda ciddi bir adım atmış olacaklardır.
- Öğretmenlerimiz edindikleri bilgi ve birikimle ikamet ettiği mahallelerde de afet eğitimi ve örgütlenmesi için çalışabilecektir.
- **“Afete Hazır Türkiye- Afete Hazır Okul”** projesinin etkin ve örnek bir uygulaması ortaya çıkabilecektir. **“Okul Afet ve Acil Durum Planı”** güncel ve uygulanabilir hale gelecektir.

Unutulmamalıdır ki; Eğitim kurumları afetlere hazırlandığında; onları izleyen kitlelerin de afetlere hazırlanmasına katkıda bulunmuş, afete hazırlık konusunda onları teşvik etmiş olacaklardır. **Ne kadar bilgi sahibi olunursa o kadar korku sahibi olunmaz.** Mesleki ve Teknik okullar tabanlı bu çalışma da başarı elde edildiğinde diğer alanlarda da başarı şansımız artacaktır.

9. YAPILAN ÇALIŞMALAR

30.03.2016 tarihinde ilimizde mesleki ve teknik liselerin yetkilileri ile ilk toplantı yapılmış, Temel afet bilinci eğitimi ve özellikle **Toplum Afet Gönüllülüğünün** önemi vurgulanmış ve bu süreçte işbirliği içerisinde neler yapılabileceği görüşülmüştür. Okullarda bu süreçte temel afet bilinci eğitimleri verilmiştir. Uzunca bir süre okullardan bir geri dönüş olmamış ve bir çalışma yapılmamıştır.

28.08.2018 tarihinde yapılan ikinci toplantıda, Afetlerde yerel işbirliğinin önemi, dirençli toplum oluşturmada meslek liselerinin öneminden bahsedilerek **“Mesleki Teknik Liseler Tabanlı Afetlerde Yerel İşbirli-**

ğinin Geliştirilmesi Projesi” tanıtılmış, bununla ilgili başlangıçta 10 pilot okul seçilmiştir.

10 okulda tüm personelin katılımı ile proje anlatılmış, katılımcıların görüş ve önerileri alınmıştır. Yapılacak çalışmalar ve beklentiler paylaşılmış ve çalışmaların büyük ölçüde gönüllülük tabanında gelişeceği belirtilmiştir.

Okulların seminer dönemi ağırlıklı olmak üzere **Temel Afet Bilinci Eğitimleri** ile başlayan süreç, Sivil Savunma Görevlileri-Toplum Afet Gönüllüleri (**SSG-TAG**) eğitimleri, birlik müdürlüğü binasında okullardan oluşturulan ekiplere verilen **hafif arama kurtarma ekip eğitimleri** ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü İlyardımlı Eğitim Merkezinde verilen **ilk yardım eğitimleri** ile devam etmiştir.

Afete Hazır Türkiye Projesinin bileşenlerinden olan “Afete Hazır Birey ve Aile Eğitimlerinin” daha kısa sürede ve daha çok kişiye ulaşması hedeflenerek, 2019-2020 eğitim öğretim yılı Eylül Ayı seminer döneminde ilimizde bulunan mesleki ve teknik Anadolu liselerinden birer kişiye, Afet Acil Durum Eğitim Merkezinden gelen eğitmenler tarafından(AFADDEM) **3 gün süreli eğitmen eğitimi verilmiştir.**

10 okul idarecileri ile değerlendirme toplantısı yapılmış ve çalışmalardan genel olarak memnuniyet duyulduğu ifade edilmiştir.

9.1. Süreçte Yaşanan Eksiler

- Eğitim öğretim devam ederken okul personeli, öğretmenler ve öğrencilerin bu konuya **zaman** ayırmalarının sıkıntı olacağı düşünülerek nadiren eğitim verilmiş ya da seminer dönemi beklenmiş, dolayısı ile yavaş ilerlenmiştir.
- Hafif arama kurtarma ekiplerinde bulunan okul personellerinden **tayin** olanlar vardır.

- Hafif arama kurtarma ekibine gönülsüz dahil olsa da, eğitim sonunda **gönüllü** olanlarla birlikte, isteksiz personel olduğu da eğitimin çıktılarındandır.
- Toplum Afet Gönüllüsü Eğitim Modülü genel olarak anlaşılma-mış olup, konu 10 okulda tekrar anlatılmıştır.

9.2. Süreçte Yaşanan Artılar

- 10 okulda öğrencilere ve tüm personele **Temel Afet Bilinci**, öğretmenlere **Temel Afet Bilinci** ve **ilkyardımlı** eğitimleri, bir grup gönüllüye **TAG Eğitimi** ve oluşturulan ekibe **hafif arama kurtarma eğitimi** verilmiştir.
- 10 okula proje ile **hafif arama ve kurtarma ekipmanı** alınmıştır.
- Yapılan eğitimler, toplantılar, alınan ekipmanlar henüz eğitim almamış öğretmenlerde **heyecan**, alanlarda da **motivasyon** kaynağı olmuştur.
- Tüm okullarda **12. Sınıf öğrencilerinden** de toplum afet gönüllüsü yetiştirilmesi kararlaştırılmış, onların dinamizmi ve bilgisi toplum afet gönüllülüğünde olumlu olacağı düşünülmüştür.
- Eğitim verilen kişiler aynı zamanda Başkanlığın **Afad Gönüllülük** sistemine kayıt için bilgilendirilmiştir.
- Okul Müdürleri ve Sivil Savunmadan sorumlu bir müdür yardımcısının katılımı ile Proje değerlendirme toplantısı yapılmış olup, katılımcılar **eğitimlerin olumlu katkılarından** duydukları memnuniyeti ve deneyimlerini paylaşmışlardır.
- Proje nedeniyle **“Birey ve Aileler için Afet Bilinci Eğitmen Eğitimi”** gerçekleştirilmiş olup, ilimiz eğitmen havuzuna 69 kişi daha katılmıştır.

9.3. 2018-2019 yıllarında 10 okulda yapılan çalışmalar tabloda görülmektedir.

2018-2019 Yıllarında 10 Okulda yapılan çalışmalar tabloda görülmektedir								
Konular ve Okullar		TEMEL AFET BİLİNCİ EĞİTİMİ (Öğretmen + Personel)	TEMEL AFET BİLİNCİ EĞİTİMİ (Öğrenci)	HAFİF ARAMA VE KURTARMA EKİP EĞİTİMİ	İLK YARDIM EĞİTİMİ	TOPLUM AFET GÖNÜLLÜSÜ EĞİTİMİ (Öğretmen)	TOPLUM AFET GÖNÜLLÜSÜ EĞİTİMİ (MAHALLE GÖNÜLLÜLERİ)	TOPLAM
1	ADANA MTAL	28	470	30	74	138	2	742
2	ŞEHİT HALİS KOCA MTAL	33	280	10	12	33	0	368
3	KURTTEPE ŞEHİT ALİ ÖZTAŞ MTAL	153	1250	42	95	130	20	1690
4	KİREMİTHANE MTAL	109	740	32	67	89	52	1089
5	ÇUKUROVA ELEKTRİK MTAL	35	156	12	104	124	0	431
6	KOZAN ŞEHİT ARDA CAN MTAL	98	2050	10	48	81	0	2287
7	GEVHER NESİBE MTAL	272	65	18	16	27	0	398
8	YEŞİLEVLER MTAL	115	770	10	40	70	0	1005
9	CEYHAN MTAL	90	705	10	39	81	0	925
10	KARŞIYAKA MTAL	83	243	10	69	58	0	453
TOPLAM		1016	6729	184	564	831	74	9398

Tablo incelendiğinde toplam 9398 kişiye eğitimler verilmiş ve okulların bu anlamda kurumsal kapasiteleri geliştirilmiş, afetler konusunda bilgili, duyarlı kişi sayısı artırılmıştır.

10. YAPILACAK ÇALIŞMALAR

- a) 10 pilot okuldaki arama kurtarma ekibine önümüzdeki dönem güncelleme eğitimleri yapılacak olup, öğretmen ve personel sayısı fazla olanlarda **ekip sayısı** arttırılacaktır.
- b) Mahallelerde gönüllülük iki koldan yaygınlaştırılacaktır. Okulun bulunduğu mahallede **Okul tabanlı afet gönüllülüğü** ile birlikte, uzun vadede **öğretmenlerin ikamet ettiği mahallelerde** oluş-

turacakları toplum afet gönüllüleri ile sayının arttırılması ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

- c) Eğitimci olan öğretmenler koordinasyonunda, **tüm meslek liselerinde** öğretmenler, personel ve öğrencilere, **çevre okullardaki** öğretmen, personel ve öğrencilere, **eğitmen öğretmenin ikamet ettiği mahalledeki okullarda**, öğretmen, personel ve öğrencilere afet bilinci eğitimlerinin verilmesi hedeflenmektedir.

- d) Seçilecek 15 okulda daha **tüm personel, öğretmen ve öğrencilere temel afet bilinci eğitimi verilecek, TAG örgütlenmesi sağlanarak eğitimi verilecek, hafif arama ve kurtarma ekibi** oluşturulacak,, bütçe imkanı olursa **ekipman alınacak** sözü konusu okul personel ve öğretmenlerine **İlkyardım eğitimi** İl Millî Eğitim Müdürlüğü İlkyardım Eğitim Merkezi aracılığıyla verilecektir.

SONUÇ

Afet eğitimi ve gönüllülük çalışmaları ağır giden, zaman ve sabır isteyen çalışmalar olmaktadır. Konu insanların öncelikli gündeminde yer almamakta ve yeterince önemsenmemektedir. Ancak sabırla konuyu tekrar tekrar anlatınca yol almaya başlanmış ve verilen eğitimlerin önemi ve gerekliliği anlaşıldıkça ilgi art-

maya başlamıştır. Rutin bir çalışma programıyla sonuç alınanın güçlüğü görülmüştür. İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğündeki görevlilerin, İl Millî Eğitim Müdürlüğündeki görevlilerin ve özellikle bazı okul müdürlerimizin öncü çabalarıyla 10 okulumuzda başarılı bir çalışma ortaya konulmuştur.

Bundan sonra bu 10 okulun bulunduğu mahallede vatandaşlarla, okul

çalışanlarının birlikte ne yapılabileceğini değerlendirmeleri gerekecektir. Uzun vadede öğretmenlerimizin ikamet ettiği mahallerde de benzer çalışma imkânları üzerinde durulmalıdır.

İlimizde bulunan diğer 60 teknik okulda da öncelikle seçilecek 15 okul başta olmak üzere benzer çalışmalar planlanmaktadır.